

Ἡ ἑκάστη πυραμὶς δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τέλειος ὀφθαλμὸς, διότι καὶ κερατοειδῆ χιτῶνα ἔχει, καὶ εἰδός τι φακοῦ (δηλ. τὸ κάλυμμα ἐκάστης πυραμίδος ὅπερ εἶναι ἡ ἀμφίκυρτον ἢ ἐξωθεν μὲν λείον, ἔσωθεν δὲ κυρτόν), καὶ ὑελοειδὲς σῶμα (διότι ἡ οὐσία ἐξ ἧς συνίσταται ἡ πυραμὶς εἶναι ὑελοειδὴς), καὶ ὀπτικὸν νεῦρον (διότι αἱ κορυφαὶ ὅλων τῶν πυραμίδων ἐφαρμόζονται ἐπὶ λεπτοτάτων ῥαβδίων, ἅτινα εἰσὶ προεκβολαὶ τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου). Αἱ κορυφαὶ λοιπὸν ἀπασαι συμπίπτουσιν ἐπὶ τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου, καὶ διαβιβάζουσιν αὐτῷ τὰς εἰκόνας τῶν ἐξωτερικῶν ἀντικειμένων. Οὕτω τὸ ὀπτικὸν νεῦρον δι' ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον λαμβάνει πλῆθος εἰκόνων ἃς ἡ δύναμις τοῦ ἐγκεφάλου δύναται ἀναμριβόλως νὰ συνταυτίξῃ οὕτως, ὥστε ἐκ τῶν πολλῶν αὐτῶν νὰ μεταδίδηται εἰς τὴν φαντασίαν τοῦ ζώου μία μόνον κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν αἱ δύο εἰκόνες αἱ ἐντὸς τῶν δύο ὀφθαλμῶν τοῦ ἀνθρώπου σχηματιζόμεναι συνταυτίζονται καὶ μεταβιβάζονται εἰς τὴν φαντασίαν μας ὡς μία ζωηρότερα. Ἀφοῦ λοιπὸν διὰ τῆς συνταυτίσεως τῶν δύο εἰκόνων τῶν ὑπὸ τῶν δύο ὀφθαλμῶν ἡμῶν σχηματιζομένων τὰ πράγματα καθίστανται σαφέστερα καὶ λαμπρότερα, δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν πόσον ζωηραὶ ἐκτυποῦνται αἱ εἰκόνες τῶν ἀντικειμένων ἐν τῇ φαντασίᾳ τῶν ἐντόμων, ὅπου πολλαὶ χιλιάδες εἰκόνων ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου συνταυτίζονται εἰς μίαν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ κατὰ τὰς σκοτεινοτέρας νύκτας τὸ ἡλιακὸν φῶς δὲν ἐκλείπει ὀλοτελῶς, ἀλλ' εἶναι μόνον πολὺ ἀνίσχυρον, παρ' ἐντόμοις ὅσον ἀμυδρὸν καὶ ἂν ὑποτεθῇ τοῦτο αἱ πολλαὶ ἀμυδραὶ εἰκόνες συμπίπτουσιν ἐπὶ τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου καὶ συνταυτιζόμεναι ἀποτελοῦσι μίαν ζωηροτάτην. Καὶ ἀληθῶς διὰ τῆς προσθέσεως πολλῶν μηδενικῶν δὲν ἀποτελεῖται εἰρή ἐν μηδέν, διὰ τῆς προσθέσεως ὁμως πολλῶν χιλιάδων μικροτάτων πραγμάτων δυνάμεθα νὰ ἀποτελέσωμεν μέγα τι καὶ ἰσχυρόν. Ἴδου διατὶ ὁ κώνωψ

εἶναι τόσον ἀκριβὲς εἰς τὸ ἔργον του καὶ δὲν πταίται ὑπὸ τοῦ σκοτούς.
(ἔπεται τὸ τέλος).

M. Ἰσηγόνης.

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ.

Σημειώσεις ἐπὶ τινος Ἑβραϊκῆς ἐπιγραφῆς, δημοσιευθείσης ἐν τῷ «*Discoveries at Ephesus*» by J. T. Wood. London 1877.

Περὶ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης, ἣν ἀνεῖλεν κ. Wood ἐν τῷ Μεγάλῳ Θεάτρῳ, ἀναφέρεται ἐν σελ. 73 ὡς ἐξῆς·
«... Ἀλλὰ διὰ μεγαλητέρας ἐπιτυχίας ἐστέρφησαν αἱ ἀνακαλύψεις μου. Εἶχα ἐξετάσει τὰ ἐπὶ τοῦ θεάτρου μάρμαρα μεταφέρων αὐτὰ ἐκ τοῦ βορείου μέρους πρὸς τὸ νότιον· ὁπότε δ' ἐκαθάρισα τὴν πρὸς νότον εἰσοδὸν εὑρον τὸ ὅλον τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου τῆς εἰσοδου ταύτης κεκαλυμμένον ἐκ σειρᾶς ψηφισματιῶν, μνηστῶν κυρίως ποιουμένων ἀριθμοῦ τινος χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν εἰκόνων, ἑλκουσῶν 3 μέχρις 7 λιτρῶν βάρους, προσηρᾶν πλουτίου ῥωμαίου, ὀνόματι C. Vibius Salutaris, ὡς ἀφιέρωμα πρὸς τὴν Ἀρτέμιδα, με ἐντολὴν ὅπως ὥσιν αὐταὶ κατατεθειμέναι ἐντὸς τοῦ ναοῦ αὐτῆς. Ὁμοίως προσηνέχθη παρὰ τοῦ ἰδίου ποσίν τι χρημάτων, ὡς προικοδότησις, ὅπως διατηρῶνται αὐταὶ ἐν ταξεί καὶ καθαριότητι. Ἐν ὠρισμένη δ' ἡμέρᾳ συνελεύσεως ἐν τῷ θεάτρῳ, ἦτοι τὴν 25ην Μαΐου, ἡμέραν τῶν γενεθλίων τῆς θεοῦ, αἱ εἰκόνες αὐταὶ ἔπρεπε νὰ μεταφέρονται ὑπὸ τῶν ἱερέων ἐν παρατάξει ἐκ τοῦ ναοῦ εἰς τὸ θέατρον, συνοδευόμεναι ὑφ' ἐνὸς σκηπτούχου καὶ φυλάκων, παρὰ τὰς Μαγνήτιδας δὲ πύλας νὰ συναντῶνται ὑπὸ τῶν ἐφέτων τῆς πόλεως, οἵτινες ἐντεῦθεν ἐλάβανον μέρος ἐν τῇ τελετῇ καὶ συνήργουν εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν εἰκόνων εἰς τὸ θέατρον. Μετὰ δὲ τὸ πέρας

τῆς συνελεύσεως τὰ ἀγαλμάτια ἢ αἱ εἰκό-
νε· αὐταὶ ἐπανεφέροντο ἐν τῷ ναῷ καθ' ἣν
τάξιν καὶ κατὰ τὴν τελετὴν, προκηρυγμένων
τῶν ἐυχθίων καὶ διὰ τῆς Κορησιακῆς πύ-
λης. Μεταξὺ τῶν ἀναφερομένων ἀγαλμά-
των ἐν τῇ ἐπιγραφῇ εἰσὶ τὰ τῆς Ἀρτεμίδος
μετὰ δύο ἐλάφων καὶ μιᾶς εἰκόνης, πιθανὸν
Θηλείας, παριστανούσης τὴν πόλιν τῆς Ἐ-
φέσου. Ἐν τινι τῶν ψευδισμάτων τῆς αὐτῆς
ἐπιγραφῆς ἀναφέρονται καὶ οἱ ὕπατοι τοῦ
ἔτους 404 M. X., ἐν ἑτέρῳ δὲ μνημονεύε-
ται καὶ ὁ αὐτοκράτωρ Τραϊανὸς ὡς βασι-
λεύων. Ἡ ἐποχὴ λοιπὸν τῆς ὅλης ἐπιγρα-
φῆς δὲν εἶναι πιθανῶς μεταγενεστέρα τοῦ
404 M. X.»

Καὶ ἐν σελ. 85 προσθέτει περὶ τῆς αὐ-
τῆς ἐπιγραφῆς.

«... Ἐν μέρει τῆς μεγάλης Σαλουταρίου
ἐπιγραφῆς ἦτο ἐπὶ ὀγκωδυστάτου λίθου, ὅ-
στις ἐξύγιζεν ἴσως περὶ τοὺς 4 τόνους· μό-
λις δὲ τὸν ἀπεσπασάμεν τοῦ τοίχου καὶ δι-

εσπάσθη εἰς δύο τεμάχια, τὸ μεγαλύτερον
τοῦ ὁποίου παρ' ὀλίγον νὰ συντρίψῃ τὴν
φορτηγίδαν, δι' ἧς μετεφέροντο τὰ μάρμαρα
εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου.

Μέγας ἀριθμὸς (ὑποθέτω πλέον τῶν δι-
ακοσίων) τεμαχίων τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης
ἔπεσον χαμαί, ἅτινα ἠδυνήθημεν νὰ συλλέ-
ξωμεν μετὰ τὴν μετακόμισιν τῶν χωμά-
των, θρυμμάτων καὶ τῶν ὀγκωδῶν μαρ-
μάρων ἅτινα κατεπλήρουν τὸν χώρον αὐ-
τόν.

Οἱ ἐν τῷ Βρεττανικῷ Μουσείῳ ἐργάται
ἀπέδειξαν μεγάλην εὐχέρειαν προσαρμόζον-
τες τὰ τεμάχια ταῦτα ἐν τῇ οἰκείᾳ αὐτῶν
θέσει, καὶ τοὶ ἐτύγγανον ἀδελφεῖς τῆς ἑλλη-
νικῆς γλώσσης. Παρατήρησα πολλάκις αὐ-
τοὺς δοκιμάζοντας ἄνω, κάτω, πάντοθεν,
μέχρις ὅτου, ἐπὶ τέλους, κατάρθουν νὰ
εὕρωσι τὸ οἰκεῖον ἐκάστου τεμαχίου μέ-
ρος.»

Ἐπιγραφή 4) ὑπ' ἀριθ. 4.—Στήλη 4.

Ἐπὶ πρυτάνεως

Τιβ. Κλ. Ἀντιπάτρου Ἰουλιανοῦ, μηνὸς

Ποσιδεῶνος, 5' ἱσταμένου.

Ἐδοξε τῇ βουλῇ καὶ τῷ νεωκόρῳ δήμῳ 2) φιλοσεβίστῳ,
περὶ ὧν ἐνεφάνισαν Τιβ. Κλ. Τιβ. Κλ. Ἀλεξάνδρου υἱὸς Κυρ(εῖνα
Ἰουλιανὸς, φιλόπατρις καὶ φιλοσεβαστος, ἄγνος, εὐσεβὴς,
γραμματεὺς τοῦ δήμου τὸ 6', καὶ οἱ στρατηγοὶ τῆς πόλεως φιλοσε-
βαστοι, ὡς πρὸς φιλοτείμους ἄνδρας περὶ τὴν πόλιν καὶ κατὰ
πάντα δείξαντας στοργὴν γνησίων πολειτῶν ἀμοιβὰς
ἀποδίδονται πρὸς τὸ ἀπολαύειν μὲν τοὺς Εἰ... ΣΑΝ
..... βουλόμενοι, σπεύδειν δ'
ὁμοῖα ἀμοιβὴ καὶ τοὺς περισπουδακότας τὴν μεγίστην θε-
ὸν Ἀρτεμιν, ἧς βουλῇσιν ἀνθρώποις γίνεται πᾶσιν τὰ χάλλιστα·

Καθῆκεν δὴ δ

4) Αἱ διορθώσεις καὶ συμπληρώσεις σημειοῦνται διὰ κυρτῶν ψηφίων.

2) Περίεργον πῶς τὸ «Νεωκόρῳ Δήμῳ» μετεφράσθη Ἀγγλιστὶ «Public assembly of the Ne-
ocori» ἥτοι Δημοσία συνέλευσις τῶν νεωκόρων, καὶ ἐν ὑποσημειώσει «meeting of the Tem-
ple-Keeper» Σύνοδος τῶν Νεωκόρων.

παρὰ τῇ πόλει καλὸς καγαθὸς τε Οὐέλβιος Σαλουτάριος ἀ-
νὴρ ἱππικῆς τάξις, γένει καὶ ἀξίᾳ διάσημος, στρατείαις τε καὶ
ἐπιτροπαῖς ὑπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν αὐτοκράτορος κεκοσμημένος,
πολείτης κρατερός καὶ τοῦ βουλευτικοῦ συνεδρίου πρὸς πᾶ-
ν ἀγαθῇ χρώμενος διαθέσει, δὲ καὶ τὰς ἀπὸ τῆς τύχης ἐπινοίας
καὶ προκοπὰς κοσμεῖ τῇ τῶν ἡθῶν σεμνότητι, εὐσεβῶν Μ ἐν φιλοτει-
μίαις τὴν Ἀρχηγέτιν· Καὶ ταῖς μὲν ἐπινοίαις ἐσπούδακεν περὶ τὴν θρησκ-
εῖαν, μεγαλόψυχος δ' ἐν καθιερώσεσιν, τὴν πόλιν κατὰ πᾶν εὖ ἔθη-
κεν προσκοινωνῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ὑπέσχετο δὲ ἀ-
πεικονίσματα τῷ γὰρ, ἐν μὲν χρύσειον, ἐν ᾧ καὶ ἀρχιὰ εἶνα
ἐπίχρυσα, δτι δὲ ἀπεικονίσματα ὀκτὼ ἐπίχρυσα.

Στήλη 2.

- Στίχ. 7 . . . κομιζομένων τῶν ἐκάστου πρὸς τοῦτο
προϊσταμένων, περὶ ὧν ἀπάντων διάταξιν εἰσηγήσα-
το, ἣν ὥρισε ἐπικυρωθῆναι καὶ διὰ ψηφισμάτων . . .
» 11 . . . ἀνὴρ καὶ εὐεργέτης Ἀκουλλῆιος
» 20 . . . εἰς δὲ θυσίας φιλότιμον, τε-
τειμημένον μεγίσταις τιμαῖς, πρόθυμόν τε ἀναστάσε-
σιν ἐρχίων ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀρτέμιδος . . .
» 25 Τὴν δὲ παράταξιν ἀπάντων τῶν προγεγραμμένων ἱε-
ρωμάτων καὶ τὴν συνπροπομπὴν ἐκ τοῦ ἱεροῦ εἰς τὸ θέα-
τρον καὶ τὴν ἐκ τοῦ θεάτρου εἰς . . .
» 33 . . . καὶ περὶ τῆς διανομῆς τῶ(ν) καθι-
ερωμένων ἀφιερωμάτων . . .

Στήλη 5.

- » 2 . . . κατὰ τὸ γεγονὸς ψήφισμα ὑπὸ τῆς τῶν
Ἐφεσίων βουλῆς . . .
» 6 τῇ Ἐφεσίῳ πόλει καὶ . . .
» 15 . . . γιοχορῶνται παρὰ
» 18 . . . ὥριστο δ' αὖ-
» 21 . . . καὶ τὰ λοιβάσια 4).

4) ἢ λοιβεῖα.

Στήλη 4. 1)

- Στίχ. 44 . . . ΜΙΟΥΣ γραμμα-
 » 40 . . . εἴ τις αἰωδήτινι τρόπῳ κακουργηθῆναι ἐπι-
 τρέψει ὑπόλογος ἔστω ἱεροσυλία καὶ ἀσεβεία καὶ οὐδὲν
 » 43 . . . ἔχοντος τῆς περὶ τούτων ἐκδικίαν ἐπ' ἀνάγκη
 τοῦ . . .
 » 50 διδομένου ἐκάστῳ τῶν παρόντων δηναρίου ἑνὸς,
 μὴ ἔχοντος ἰξουσίαν, τοῦ ἐπὶ τῆς διανομῆς, ἀπόντι δοῦναι
 . . . Εἰ ἀποτεῖσαι
 . . . ὑλῇ ὑπὲρ ἐκάστου ὀνόματος τοῦ μὴ παραγενομένου καὶ
 λαβόντος.

Στήλη 5.

- Στίχ. 8 . . . καὶ τοῖς εἰς φυ-
 » 40 . . . τῇ φυλῇ εἰς ὀνόματα δι-
 » 19 . . . Ὅμοίως δώσει ἀπὸ τοῦ προγεγραμμέ-
 νου τόκου τῷ ἀρχιερεὶ ἐν Ἐφέσῳ ναοῦ κοινοῦ
 ἀπάσης Ἀσίας, ὅπως ἐν τῇ κατ' ἐνιαυτὸν ἐκάσ-
 τη γενεᾷ τῆς θεοῦ ἡμέρας ἐπιτελεῖ
 κλῆρον . . .
 » 29 . . . Ὅμοίως δώσει ἀπὸ τοῦ προγεγραμ-
 μένου τόκου κατ' ἐκκλησίαν δυσὶν νεοποι-
 οῖς τοῦ ἱεροῦ πρὸς τὸ μεταφέρεισθαι ἐκ τοῦ προναοῦ
 τῆς Ἀρτέμιδος τὰ ἀπεικονίσματα τῆς θεοῦ καὶ τὰς εἰκόνας καὶ
 τὰ ἄλλα εἰς τὸ θέατρον καὶ ἐκ τοῦ θεάτρου εἰς τὸν πρόναον αὐτῆς
 μερὸν . . .
 Στίχ. 46 . . . δίδοσθαι καθ' ἕναστον ἐνι-
 αὐτὸν ἐκ τῶν ἀφιερωμάτων τὰ προγεγραμμένα δη- χίλια
 ὀκτακόσια? . . . Τί διάταξιν εἰσενενκεῖν μηδὲν
 ἐλασσομένου τοῦ τόκου ἀλλὰ προασφαλιζομένου.
 Ἐὰν δὲ . . . μὴ θυγηθῇ δὲ ἀποδοῦναι τάχειον τὰ τῆς
 καθιερώσεως, ὡς προέγγραπται, ἐξέσται αὐτῷ ἐπ' ἀνάγκη ληφομέ-
 νῳ τεῖσαι τῷ γραμματεὶ τῆς βουλῆς τὰ γεινόμενα ὑπὲρ τῶν
 καθιερωμένων ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου δη- πεντακισχίλια.
 Ὅμοίως καὶ ἐκ τῶν ἀφιερωμάτων τῆς γερουσίας τὰ γεινόμενα
 ὑπὲρ τῶν καθιερωμένων τῇ γερουσίᾳ δη- τετρακισχί-

1) Ἐνταῦθεν καὶ ἐφεξῆς ἡ ἐργασία προέβη καὶ ἐπὶ τῇ βάσει χαρτίνων ἐκτυπωμάτων τῶν ἐπιγραφῶν τούτων, ἀποσταλέντων τῷ τῆς Σμύρνης Μουσείῳ παρὰ τοῦ δεινοῦ ἀρχαιολόγου κ. C. T. Newton, διευθυντοῦ τοῦ τμήματος τῶν ἐν τῷ Βρεττανικῷ Μουσείῳ Ἑλληνικῶν καὶ Ῥω- μαϊκῶν ἀρχαιοτήτων.

- 66 . . . ἡ διατάξις εἶναι . . .
 82 Ὁ δὲ πειράτας ποιῆται τι ὑπεναντίον . . .
 87 Ἡ δὲ προγεγορυμένη διάταξις ἐστὶ κυρία εἰς τὸν ἅπαντα χρό-
 νον ὡς Ἀκουκίλλιος Οὐέτιος Πρόκλος . . .

Στήλη 6.

- Στίχ. 41 . . . Σ ἐπι-
 " 43 ρων δεδομένων ἀναλωμάτων ἀφιερῶ . . . φιλοτειμου-
 μένους ἀποδιδόσθαι
 " 48 . . . εἰ οὗτος φαινομένης κατὰ τὴν
 ἀξίαν ἀμοιβῆς τυγχάνει ἐπειδὴν . . .
 " 21 τειμῶ καὶ στέργω, παρ' ὑμῖν ὁρόων μαρτυρίας καὶ τειμῆς
 ἀξιούμενον—Περὶ μὲν τοι γὰρ τῆς τῶν χρημάτων διατά-
 " 35 θαι προστείμων . . .
 " 36 τῶ δὲ τῆς
 γερονσίας γραμματεῖ ἄλλα δεκάμυρια πεντακισχίλια
 καθ' ἃ Ἀκουκίλλιος Οὐέτιος Πρόκλος ἀνθύπατος
 καὶ εὐεργέτης . . . δι' ἐπιστολῆς
 ἐγνωστοποίησεν ἡμῖν?
 Στίχ. 66 . . . ὑπὸ Οὐειδίου Σαλουταρίου ἡγήσαντο τε τόπον
 " 68 Δεδόχθαι ἔχειν ἑαυτοῖς τὸν τόπον . . .
 " 81 . . . καὶ τῇ φιλοσεβείᾳ . . . Ἐφεσίων βουλῇ
 " 84 πόλεως, ὡς καὶ τοῖς τῶν Ἐφεσίων παισὶ . . .
 " 86 ἀκροβάταις τῆς θεοῦ, ὁμοῦ σὺν τοῖς δικαίοις . . .
 " 88 . . . ἀργυρέων δύο ἐπιχρῶσιν, ὥστε αὐτὰς . . .

Στήλη 7.

- Στίχ. 5 τὰς θυσίας μὴ θύσωσιν
 44 . . . ὥστε λαμβάνειν
 48 ἐκμάσσεσθαι γῇ ἀργυροματικῇ
 27 . . . ὥστε ἄρξασθαι.